

Kan erhvervslivet redde verden?

af Niels Due Jensen, formand for Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling (RBE) og koncernbestyrelsesformand, Grundfos

Hvordan kommer vi videre med klimaindsatsen efter COP 15 fiaskoen i Bella Centret?

Vi havde alle håbet på et mirakel. Selv om vi jo godt kan historien fra talløse tidligere topmøder, hvor trætte statsledere efter maratonforhandlinger har stillet op til fotografering med et resultat, som eksperter kalder svagt, men af regeringslederne kaldes et "epokegørende resultat for verden". Hvorfor havde vi håbet på mere denne gang? Jo, dels fordi sagen måske er den mest skæbnesvangre for jordens befolkning nogensinde, og fordi så mange ledere meldte deres ankomst med Obama i spidsen.

Hvad er effekten af den manglende globale enighed om mål og midler? Ja, man må forvente, at tempoet i de enkelte landes indsats alt andet lige bliver lavere. Virksomhedernes lyst til at investere i både udvikling af nye klimavenlige løsninger og også i at forøge produktionen af eksisterende løsninger vil være mindre. Sikkerheden i investeringen er ringere, når verdenssamfundet ikke er enige om mål og midler. Og det er ikke nok, man er enige om det overordnede mål: At holde jordens temperaturstigning under 2 °C. Man skal også være enige om delmål og midler, så vi kan nå den overordnede målsætning.

Erhvervslivet har brug for ensartede rammebetingelser på det internationale marked med hensyn til klimaomkostningerne. Mangel herpå kan betyde en tilbagevenden til tidligere tiders protektionisme. Det er jo nærliggende, at der er lande, der vil forsøge at give sine egne virksomheder en konkurrencemæssig fordel ved at pålægge dem mindre klimabyrder end andre lande.

Den del af det internationale erhvervsliv, der aktivt vedkender sig et medansvar for en markant klimaindsats har igennem de senest 2 år mere og mere klart bekendtgjort, at man gerne imødeser ambitiøse klimamål, fulgt op af de midler der er nødvendige, som for eksempel dyre CO2 kvoter. Det skal bare være forholdsvist ens for alle.

World Business Council for Sustainable Development (WBCSD), som organiserer omkring 200 af verdens største virksomheder inden for bæredygtig udvikling, gentog dette budskab på et internationalt erhvervmøde i København d. 11. december med mere end 400 deltagere. FN's klimakoordinator Yves de Boer kunne fra talerstolen berette, at der i den politiske verden ikke er et tilstrækkeligt kendskab til virksomhedernes evne til at levere de teknologier, der kan bringe verden videre. Faktisk var han usikker på, om politikerne ved, at meget af teknologien til at løse udfordringerne allerede er til stede. Hvilket nedslående budskab. Der er altså brug for et mere aktivt erhvervsliv på den internationale scene, der taler med den samme stemme. Og så er der brug for, at politikerne slår ørerne ud. Der er ansvarlige virksomheder, der kan give de svar, som politikerne ikke selv evner at give.

I en artikel i dagbladet Information d. 20. december under overskriften "Bottom-up" plæderer Jørgen Steen Nielsen for, at nu må forbrugerne og den grønne del af erhvervslivet tage over. Jeg er meget enig! Der er ikke tid til at vente på, at verdenssamfundet skal vise vejen via en langtrukken konsensusproces. Vi må starte en proces nedefra.

På vegne af en række danske virksomheder der arbejder aktivt for en bæredygtig udvikling, vil jeg gerne tilbyde en medvirken til at vise vejen inden for de muligheder som vi har.

Vi vil meget gerne levere klimarigtige løsninger og vil bestræbe os på at efterkomme efterspørgslen. Vi vil også meget gerne dokumentere, at vores ydelser faktisk er så lavt i klimabelastning, som det i dag er praktisk muligt. Det springende punkt er ikke løsningerne – dem har vi, og det er der gjort opmærksom på mange gange. Det springende punkt er efterspørgslen!

For at få udbud og efterspørgsel til at mødes er det afgørende, at der er nogle troværdige måder at dokumentere varens eller serviceydelsens kvalitet i relation til klimaet. Hvis der er for mange tilfælde af snyd, mister man tilliden. Virksomhederne skal med andre ord have etableret et informationssystem, der gør det muligt for virksomhederne på troværdig måde at informere om varens kvalitet. Vi medvirker gerne til at etablere et sådant system. Perspektivet skal være, at det skal være internationalt, men vi må starte et sted.

Det andet afgørende punkt er graden af efterspørgsel. Her er der behov for, at vi alle står sammen og vælger klimavenlige varer. Hvis efterspørgslen stiger, vil prisen falde – men i starten kan de klimavenlige ydelser være dyrere. Det mest effektive ville være, at man politisk lægger afgifter på "sorte" løsninger eller lemper afgiften (momsen) for de klimarigtige løsninger.

Men mens vi venter på politikerne, vil vi gerne tilbyde at vise vejen ved selv at købe klimarigtige løsninger fremover og dermed være med til at betale vores del af startomkostningerne ved at handle klimarigtigt. Og vi regner med, at det offentliges indkøb vil følge det samme spor, dvs. både vil målrette sit indkøb og være med til at betale lidt mere for varerne i en overgangsperiode.

Vi tilbyder med andre ord, at de "grønne" virksomheder sammen med det offentlige for alvor sætter skub i det professionelle indkøb som et redskab. Og vi snakker ikke småpenge. Det offentlige køber ind for i omegnen af 130 mia. kr. om året – og det private professionelle indkøb er næppe mindre.

Vi skal huske, at en målrettet indsats hos arbejdsgiveren også påvirker holdningen hos medarbejderne – der jo i 16 timer i døgnet eller mere er forbrugere. Hvis samtidig NGOerne vil være med til meget målrettede kampagner – så kan vi være med til at skabe ringe i vandet, der også vil kunne forplante sig internationalt.

Så virksomhederne og forbrugerne må gå foran – og vise vejen både for de handlingslammede politikere og de bagstræberiske erhvervsledere, der klamrer sig til en produktion af varer til fortidens marked.

Det kan kun gå for langsomt.